

แบบเรียนภาษาไทย

แบบเรียนใหม่

ภาค ๒

ตามวิธีของ

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี

พิมพ์ครั้งแรกจำนวน ๑๐,๐๐๐ ฉบับ

พ.ศ. ๒๔๗๖

ปกกระดาษราคาเล่มละ ๑๑ สตางค์

พิมพ์ที่ โรงเรียนช่างพิมพ์วัดสังเวช

ปากกของขางลำพูน พระนคร

กองวิชาการ กระทรวงธรรมก

จัดพิมพ์ตามพระราชบัญญัติ

๓๗
๘

บทที่ ๒๖

สระ เออ มี ๒ รูป คือ เออ กับ เ -
เมื่อมีตัวสะกดอ่านเสียงเหมือนกัน แต่โดยมากใช้รูป เ - คร
ต้องชี้แจงให้เข้าใจ

เกอ-น เกอน เทอน เมอน

เดอ-ง เอง เชื่อง เรือง

เทอ-ม เทอม เตอม เรอม

*เกิ-น เกิน เมีน เบิน เหิน

*เขิ-ง เขิง เป็ง เริง เยิง

*เดิ-ม เดิม เสิม เริม เติม

อย่า มัว เมีน ให้เงินเขาเกิน ตูอะไรเพดิน
ไยทำ ขวยเขิน สะเทินอายใคร ที่เขินเหลื่อเกิน

* เกิน นี้ให้อ่าน เอ-เกิน เกิน และ เกิ นี้ใช้แทน เกอ ให้นักเรียนจำไว้

จนเดินไม่ได้ ที่เชิงเขามีเหล่ากวางแลไสว อย่า
 ทำเชิง จะว่าให้เบิ่ง เพราะมาแต่เชิง อย่า
 เริงใจไป ใครสอนให้เหลิง หยุตเทอมจะไป อยู่
 มาแต่เดิม ไยจึงเป็นเริม ใช้อย่าอะไร จะลอย
 กะทงเจิม อย่าทำเห่อเหิม ประเต็มซื้อให้ เอา
 ไ้มาเสริม ให้สูงกว่าเดิม แกงนี้ไม่เค็ม จะ
 ท้องเต็มเกลื้อ

บทที่ ๒๗

(ให้นักเรียนสังเกตว่า ะ เหมือนตัวสะกดท่านยกขึ้นไปเป็น
 คือเอาไว้อันเกี่ยว และยกขึ้นข้างบนขยายส่วนให้ยาวออกไป)

ดะ-ง ดั่ง บั่ง ตั่ง รั่ง บั่ง

กะ-ม กัม รัม อัม ลัม

กะ-ย กัย ัย นัย

ก-น กน คน ล่น ถน หนา

ก-ง กง กง ล่ง ลง ตง
 ด-ม ดม คม ล่ม ลม ตม
 กะ-น กั่น คั่น ลั่น ล้น ตั่น

คนจน ปะปน สนใจ ไฟถนน ถือทน จงพั่ง
 ที่ตั้งบั้ง เข้าตั้ง สิ้นหลัง ลมสลากัน คมสัน
 ทั่วสัน ถ้วยสัง ไม้ตง ลงบันได ยาทม
 คนมีอาคม ทำทางคมสัน ถ้วยน้เตา โกตัง
 ขังกรง ไปตรงตรง ขี้ตะกรน ดีครั้น อุดม
 มีสมญา เประกรัง เมืองทรง พระคลัง รังแก
 ขย่ำบัง สัมมา กัยวิภัย มีชัย วินัย ปราชัย
 อาศัย สงสัย อปราชัย อาลัย กัลป์ภัย คงประลัย
 ลูกกรง พะอง เหน้าพรม ประพรม พวงสนม
 เจ้ากรม ประทม ณะสม ประสม คำคม ประนัง

บทที่ ๒๘

คำสระสะกดกันได้อตามพยางค์สระ สูง กลาง ต่ำ

ก่าน

ก้าน

ก้าน

กาน

ก้าน

สาน

کان

ค่าน

सान

ค่าน

ส้าน

ก้าม

ก้าม

ก้าม

กาม

ก้าม

สาม

คาม

ค้าม

สาม

ค้าม

สาม

ก่าย

ก้าย

ก้าย

กาย

ก้าย

ส่าย

กาย

ก้าย

ส่าย

ก้าย

ส้าย

แสงตะวันส่อง ทำฟุ้งซ่าน กล่าวคำคำมั่น
 ทำหน้าด้าน คนบ้าห้าม ทำยุ่งย่าม เราต้อง
 คร้าม ไม่กะตาดสามแผ่น ยื่นอกแอ่น ทำ
 ให้แน่น ดูว่าส่าย เอามือก่ายหน้า ม้าวิ่ง
 แข่ง กล่าวเสียงแปรง นื่องทาแป้ง คอยให้แห้ง
 ทำหน้าแฉ่ง เอามือเหวี่ยง วิ่งเลียงไป ทำไม
 ทำหน้าเจียมเจียม คนร้ายทำมั่งง่าย แดละม้าย
 กล้ายเป็น ม่าย ชูขอ กล้วย กล้าย จำต้องจ่าย ดู

อัย อัย วัง ย้าย ย้าย มา ข้าง ท้าย เรือ ปลา ว่า ย น้ำ
 กิน สาท ร้าย แด ด ส ล้าง เขา ทำ ให้ แค้น จึ่ง เขา
 ไม่ แพ่น ชุน นาง ชื่น เสด็จ ยิง เวลา เที่ยง อยาก กิน
 เมียง ท่าน ต้อง เลี้ยง อย่า ได้ เกียง หน้า ขาว
 ผ่อง เสงี่ยม ร้อง ก้อง อ่า น คล่อง คล่อง ไม่ ต้อง ท่อง
 เจ้า จ้อง ตี ต จ้อง หนอง จน ท้อง แห้ง อยา ทำ แกล้ง มา
 ทำ เกียว มัว เล่น วัง เบี้ยว จน ลืม เคียว ขนม ตู
 ควาย เปลี่ยว เอา เขา เลี้ยว ต้นไม้ เขา แสน จน จน
 บิ บิน ต้อง ค่น แค้น เสงี่ยม พัง แป้น ร้อง แป้น แป้น
 นอน พอ เกล็ด นาม น เยม เริ่ม ร้อง หา

ลุง บ๊วย เป็น คน ข้าง คุย มี หลาน ชาย และ หลาน
 สาว หลาย คน เวลา แก่ ใจ ดี และ อยู่ ว่าง ว่าง แก
 ก็ เล่า นิทาน ให้ หลาน แก ฟัง ครั้น ถึง เวลา แก ใจ
 งุ่น ง่าน แก ก็ ชี ครว้น ถึง พวก หลาน จะ อ่อน วอน
 แก ก็ ไม่ ยอม เล่า

วันหนึ่ง แก่สบายใจ ร้องเพลง ดุ่ย ฉาย อยู่
 เอื่อย เอื่อย และ ร้อง เพลง อื่น อื่น เบื่อย ไป หลาน
 แก่เห็น แก่ใจ ดี จึง เข้า มานั่ง ล้อม หน้า ล้อม หลัง
 ขอให้ แก่เล่า นิทาน ตาม เคย แก่ จึง เล่า ว่า

มี เกาะ เกาะ หนึ่ง เรียกว่า เกาะ หมา มุ่ย มี ต้น
 ช่อย ต้น กว้าง ต้น ช้าง น้ำว และ ต้น มะพร้าว เหลือ
 หลาย มี ทั้ง วัว ควาย ถึง ค่าง บ่าง ชะนี รวมทั้ง
 หมี และ เสือ เนื้อ กวาง ต่าง ๆ ที่ กลาง เกาะ มี ถ้ำ
 อยู่ ถ้ำ หนึ่ง หนู อยู่ เป็น ผุ้ง ใหญ่ ไม่มี ใคร รัง แก่ มัน

ครั้ง หนึ่ง มี เรือ คำ ขาย ลำ หนึ่ง ไป แวะ ที่ เกาะ นั้น
 เวลา เรือ จะ ถอย ออกจาก เกาะ เจ้า ของ เรือ จึง เอา
 แมว ตัว หนึ่ง ปล่อย ไว้ เพราะ มัน เป็น แมว ตะกวด เจ้า
 ของ ไม่ ยาก เลี้ยง แมว ตัว นั้น เทียว อยู่ บน เกาะ
 สบายใจ มัน กิน หน เลี้ยง อิ่ม พวก หนู พา กัน ร้อง ใจ
 หนู ตัว ที่ เป็น หัว หน้า จึง ประชุม หนู ทั้ง หลาย ครั้น

หนู มา พร้อม กัน แล้ว หนู หิว หน้ ้า จึง กั ล่า ว ว่า เตี ยว
น เ ว อยู่ ไกล ็ น ทราย แล้ว เ พระ มี แมว ใจ ร้าย
มา อยู่ บน เกาะ นั เ ว จะ บั ง กัน อย่าง ไ ร ดี

หน^๑ ตัว^๑ หนึ่ง^๑ ให้^๑ ความ^๑ เห็น^๑ ว่า^๑ กะ^๑ ธุระ^๑ ง่าย^๑ ง่าย^๑
เช่น^๒ นี^๒ ไม่^๒ เห็น^๒ จะ^๒ ต้อง^๒ กลั^๒ เกรง^๒ อะ^๒ไร^๒ เอา^๒ ลูก^๒ พรวน^๒
ไป^๒ แชน^๒ คอ^๒ มัน^๒ ไวก^๒ ก็^๒ แล^๒ว^๒ กัน^๒ เวลา^๒ มัน^๒ มา^๒ ไกล^๒ เรา^๒
จะ^๒ ไต่^๒ ไต่^๒ ยิน^๒ หน^๒ ทง^๒ หลาย^๒ เห็น^๒ อุบาย^๒ เข้า^๒ ที่^๒ ก็^๒ พากัน^๒
ตี^๒ ใจ^๒ แต่^๒ หน^๒ แก่^๒ ตัว^๒ หนึ่ง^๒ คำน^๒ ษณ^๒ ว่า^๒ ความ^๒ เห็น^๒ ที่^๒
ว่า^๒ นน^๒ ขา^๒ พเจ้า^๒ ก็^๒ เห็น^๒ ด้วย^๒ แต่^๒ ว่า^๒ หน^๒ ตัว^๒ ไหน^๒ เล่า^๒ ที่^๒
จะ^๒ กลั^๒ เอา^๒ ลูก^๒ พรวน^๒ ไป^๒ แชน^๒ คอ^๒ แมว^๒ ไต่^๒

บทที่ ๒๔

(ให้สังเกตว่า : เมื่อมีตัวสะกดเปลี่ยนเป็น คอยกชน ข้างบนอันเดียว และเขียนให้ยาวออกไป)

ระ-ก รัก สัก ยัก ตัก หัก

กะ-ด กัด หัด คัด ตัด ผัด

จะ-บ จับ กับ ทับ สับ พับ
 ต-ก ตก หก บัก รก ดก
 ป-ด ปด จด หด สด มด
 ก-บ คบ ลบ ตบ สับ กบ

เข้าวรก ตะวันตก น้ำหก เอาเข้าใส่ครก
 มะพร้าวต้นตก ทำห่อหมก กล้าวปด ทำจับจด
 แห้งหด ของสด ไข่มด น้ำกรต ไม่ตะพด
 ทางกลด ไม่อยากคบ เขียนแล้วลบ เวลาพลบ
 วังตลบ ทำเขาขบ เลี้ยงหลบ เห็นต้องงด
 เพราะระทด มาประสบ ใจแสนรัก อย่าได้ผล็ก
 ต้นลึก ลึกแต่ว่า พะยกหน้า มานั่งบนตัก
 ดูพร้อมพริก มดมันกัด ซื่อพลุก จะไปวัด
 ผล็กกันเขียน เขียนกลุ้มกลด ดูกะทัดวัด ท่าน
 ปลด มีสวนสองชนิด ยืนหยด อย่าสะบัด จง

หัดอ่าน เขามือจับฝาทลับ ไปกับน้อง อย่างนี้
 ทับ ฝ้าจะยับ เคยสับปลับ เลี้ยงขอรับ ต้น
 พลับพลึง เขามือคลึงถึงต้มพื้ ต้องคำนับ

บทที่ ๓๐

มาตราตัวสะกด คำตาย

ครอ่านออกเสียงตัวนำ และ ตัวสะกด ทำปากให้ก้ำๆ
 ให้ศิษย์สังเกต และรู้จักประโยชน์เสียงตัวสะกดได้แม่นยำด้วย

ลา-ก	ลาก	ปาก	ตาก
	ล้าก	ยา	
วา-ด	วาด	หาด	ราด
	ล้าด	คาด	
คา-บ	คาบ	หาบ	ราบ
	ล้าบ	นาบ	

จิ-ก จิก ดิก บิก คิก ยิก

ปี-ด ปีด ขิด ติด มิด วิด

สี-บ สีบ ลีบ จีบ ยีบ รีบ

ปี-ก ปีก ชิก อิก ฉิก

ปี-ด ปีด รีด ฉีด มืด ซีด

กิ-บ กีบ จีบ รีบ ลีบ หีบ

ตากเรือ เลือขาดควาก ต้องอ้าปาก ร้อง
ว่ายาก ทำไถลตลาก รู้มาก จับฉลาก หูคราก
ปลาฉนาก ต้องทราตราก มีหลากหลาก ทองนาก
ทำไมต้องพลัดพราก น้ำตาไหลพรากพราก หัด
วาดเขียน เวียนไปตลาก คนขลาก เป็นรำนะนาท
ช่างประหลาด ตื่นพรากพราก ไถแล้วคราก มุ่ง

มาด คนฉลาดทีระนาต ไม่เปรี๊งบราต ผ้า
 ลักหลาดคาคเา น้ำตาหยาด นกจิกตีนตึกตึกกิน
 พริก หัวเราะขิก เอามือหยิก ต้องนอนพลิก
 คั่นยิกยิก นัยสับ ไปไกลลืบ เอาปากจิบ ถึยิบ
 กะพริบตา ริมเอามาเลียฉิบ มีตคมกัรบ ขลิบ
 ริมผ้า ผ้าไม้ซีก นกมีปีก ร้องขออีก อย่าหลีก
 ไกล ใครฉีกผ้า ชัดไม้ชัดไฟ ไปวัดนมวัว เอา
 มีตกริต จนน้าชืด ต้องฉืดยา หานกหวัด
 ม้ามักับ เข้าลืบ ต้องรืบกัล็บ เอาผ้าจึบ ใส่
 ในหีบ

บทที่ ๓๑

ตี-ก	ตึก	ฝัก	นั๊ก	ล็ก	คัก
ยี่-ด	ยัด	บีด	ฮีด		
ทื่-บ	ทึบ	พืบ	วืบ		

มี-ด มีด ยึด หึด

ก๊-บ ก๊บ สืบ

ล-ก ลุก ชุก จุก รุก ลุก

จ-ด จุด ชุด บุด ลุด มุด

ทุ-บ ทุบ ยุบ ปุบ บุบ หุบ

ก่อดึก น้ำลึก อย่าทำคึก จงรู้ลึก ชาย
ปลาหมึก ต้องจาวึก อย่ามายึด จะขาดบึด ทำ
ฮึดฮึด เข้าป่าทึบ ไฟลุกฟุ้ง วับเตียวหาย ห้อง
น้ำมึต เลี้ยงกรนควิต สวมเสื้อยึด ใครเป็นหึด
เป็นนักสืบ ไร่ไต่ก๊คืบ ถ่านลึก แลเป็นหลืบ
ยังไม่ลุก ต้องร้องปลุก เทียนนอนซุก ทำคลุก
เคล้า กินเข้าคลุกน้ำแกง พุดเสียงแปร่ง เล่น
หมากรุก หัวใจจุก เขาจุกซุก ต้นละมุด ทำ

ว่าว หตุต มื่อ จมุต น้ำ ไป ถึง ที่ สุด ยิง ตตุต
 จิง อตุต หตุต กิน มังคตุต จิง รุต ไป ใคร จะ ทบ
 กิน ชนม กรบ ท้อง ยัง ไม่ ยบ ทำ ชัน บบ จิง
 ผลบ ผลับ ตก เสี่ยง ปบ ไล่ ตะกรบ ทำ ผลบ ไหล่

บทที่ ๓๒

ลู-ก ลุก หลุก ลูก ลุก ฟูก
 ฐ-ด ฐุด บูด ฐุด พุด หูด
 ฦ-บ ฦบ ลูบ ลูบ ฦบ ฦบ

เข-ก เขก เปก เอก เล็ก เขก
 เป-ด เป็ด เทด เมด
 เข-บ เขบ เจ็บ เล็บ

แข-ก แขวง แฝก แรก แยก
 แป-ด แปด แล่ด แดด แรด
 แถ-บ แถบ แลบ แล่บ แทบ

นั่ง^๒ ทอ^๒ หูก^๒ ไต้^๒ ต้น^๒ มะ^๒ ตุก^๒ ลูก^๒ หลาน^๒ มาก^๒ ทำ^๒
 ต^๒ ถุก^๒ นอน^๒ บน^๒ ฟก^๒ ปล^๒ ก^๒ มะ^๒ เชื้อ^๒ เอา^๒ มือ^๒ รุด^๒ ไบ^๒
 มะ^๒ ก^๒ รุด^๒ อย่า^๒ นั่ง^๒ พด^๒ กับ^๒ คน^๒ เป็น^๒ หด^๒ สับ^๒ บ^๒ หรี^๒ จ^๒ น^๒
 ผอม^๒ ซ^๒ บ^๒ เอา^๒ มือ^๒ ส^๒ บ^๒ ทำ^๒ ไม^๒ จ^๒ บ^๒ น^๒ ง^๒ บ^๒ น^๒ ก^๒ บ^๒ ข้าง^๒ ล้าง^๒
 จ^๒ ม^๒ ก^๒ เอา^๒ มือ^๒ เข^๒ ก^๒ เลี้ยง^๒ ต^๒ ง^๒ เป^๒ ก^๒ ดี^๒ เป็น^๒ เอก^๒ แต่^๒
 ก^๒ ่อน^๒ เรา^๒ มี^๒ เล^๒ ก^๒ ถ^๒ ก^๒ ห^๒ ย^๒ ก^๒ เจ^๒ บ^๒ เพร^๒ าะ^๒ ฝ^๒ี^๒ เล^๒ บ^๒ ย^๒ ี^๒ บ^๒ ทะ^๒ เข^๒ บ^๒
 แล^๒ว^๒ ต^๒ ้อง^๒ เก^๒ บ^๒ ก^๒ ิน^๒ แ^๒ ก^๒ ฝ^๒ ี^๒ ต^๒ เอา^๒ มือ^๒ เข^๒ ี^๒ ต^๒ ป^๒ าก^๒ ปล^๒ าก^๒
 มี^๒ เก^๒ ล^๒ ต^๒ เอา^๒ เร^๒ ื่อง^๒ เก^๒ ร^๒ ี^๒ ต^๒ มา^๒ ก^๒ ล^๒ าว^๒ จ^๒ บ^๒ ปล^๒ าก^๒ จะ^๒ ละ^๒ เม^๒ ี^๒ ต^๒
 จ^๒ น^๒ มี^๒ ือ^๒ เค^๒ ล^๒ ี^๒ ต^๒ ห^๒ ี^๒ ต^๒ พ^๒ ด^๒ แ^๒ ก^๒ เล^๒ ย^๒ แ^๒ ล^๒ ก^๒ แ^๒ ล^๒ ก^๒ ทำ^๒
 ว^๒ อ^๒ ก^๒ แ^๒ ว^๒ ก^๒ ไ^๒ ต^๒ ย^๒ ิน^๒ เล^๒ ย^๒ แ^๒ ร^๒ ก^๒ ก^๒ อ^๒ ห^๒ ญ^๒ ำ^๒ แ^๒ พ^๒ ร^๒ ก^๒ ไป^๒ ต^๒
 แ^๒ ร^๒ ก^๒ น^๒ ำ^๒ อยู่^๒ เร^๒ ือ^๒ น^๒ ำ^๒ แ^๒ ล^๒ ก^๒ อ^๒ ก^๒ จะ^๒ แ^๒ ท^๒ ก^๒ น^๒ บ^๒ ไ^๒ ต^๒

แปด นุ่งผ้าสีเสด ยืน กลาง แดด อยากรู้ แรต
 ห่มผ้าแถบ ทำไฟแถบ ว่าเจ็บแถบ ห้อย คับ แคน
 หยิกเจ็บ แปรบ รำปน แกลบ แอบ มา มอง ร้อง
 เตียง แหบ

บทที่ ๓๓

(ให้สังเกตว่า วั เมื่อมีตัวสะกด ท่านตัด วั ออก เอาไว้
 แต่ วั เท่านั้น)

โฆ-ก โขก โยก โหมก โจอ
 โฆ-จ โขจ โยจ โหจ โหจ
 โโอ-บ โอบ โอบ
 คอ-ก คอก นอก พอก ตอก
 กอ-จ กอด ลอด ยอด ถอด
 ขอ-บ ขอบ ตอบ ขอบ กอบ

พว-ก พวก ลวก จวก มวก

*หว-ด หวด ชวด ขวด กวด

*ขว-บ ขวบ ยวบ รวบ จวบ

เอามือไขว้ไต่ เพราะนั่งโยก อย่างมาทำ
เป็นใจที่ไต่ต้นไมก ช้างลงโกรก ต้องดูโฉลก
ขึ้นบนโขด ทะลิ่งโกล ทานไม้โปรต เพราะใจ
โหด ต้นโหนด เอามือโอบ นกบินโฉบ ทำ
นอกคอก พุดปลิ้นปลอก ลูกชักรอก ทำย่อน
ยอก ถูกผีหลอก ช้างตกปลอก ขาถลอก เข้า
ในกรอก น้ำเป็นละลอก นิ่งกอดเข้า บ่นออก
ออก กินยาเข้าสลด ไก่ดำปลอด หญิงคลอด
ลูก เต็กช้างพลอด ไปไม่ตลอด คอบชอบใจ
ยังไม่ชอบ ต้องพุดปลอบ เอาผ้าชีครอบ จน
เลี้ยกรอบ ชอบหาพวก คนหูหนวก ทำลวก

* หว-ด ให้อ่าน หว-ด เพราะเป็นสระ ัว คัด ~ ออกเสียง

ลวก ขุดจอมปลวก หั่น หยวก กัวยัย ด้วย มีด
 ตอก แทะ ปลา ด้วย ฆมวก ตัดไม้ รวก มา สาน หวด
 พวก หมอ นวด ถือ ขวด ยา ทา แก้ว ปวด ปี่ น้ ปี่ ชวด
 เจอะ ตะกวต ต้อง ไถ่ กวต จะ ถอน หนวด ให้ ปี่ ทวด
 พอ ชน ขวบ มาประจวบ ล้ม ค้าง ขวบ เอา มือ รวบ เงิน

บทที่ ๓๔

เรี่ย-ก	เรี่ยก	เบี่ยก	เจี่ยก
เจี่ย-ด	เจี่ยด	เบี่ยด	เปี่ยด
เจี่ย-บ	เจี่ยบ	เที่ยบ	เงี่ยบ
เลื่อ-ก	เลื่อก	เลื่อก	เกื่อก
เลื่อ-ด	เลื่อด	เขื่อด	เงื่อด
เกื่อ-บ	เกื่อบ	เมื่อบ	

จั่วเล็กจะเบิกเงิน ทำปิดเปิดจะเช็ดหนึ่ง หนึ่ง
 เลี้ยเถิด เลี้ยง ก้อง เกริก พังเอิกเกริก ไยมา
 ลำเล็ก ช่าง ประตัก ประเทิด อย่าเป็นคำโต เอามือ
 เข่าเนิบเนิบ รำเนิบเนิบตุ๋มเอิบ

บทที่ ๓๕

อักษรลงนำอักษรต่ำ มีตัวสะกด เลียงตามตัวนำ

(ให้ใช้วิธีประโยคเลียงอย่าง หนา-ม หนาม ทุกคำ ห นำ
 จะได้ประโยคเลียงแม่นยำ และอ่านหนังสือคล่องเร็ว)

หนา-ม

หนาม

หยาม

หลาม

หลาน

เหลื่อ-ง

เหลื่อง

หลวง

เหลียน

เหมือน

เหลี่ย-ว	เหลี้ยว	หวาย
	หลง	หลน
หมา-ก	หมาก	หลาก
	หยาก	หลอก
หมา-ด	หมาด	หยาด
	หลุด	หลุบ
หยา-บ	หยาบ	หลาบ
	เหลือบ	หลบ

ผู้ที่มีวาจาหวาน ไม่หยาบหยาม อย่าทำ
 ขวเข่าจะหยามหน้า ผู้ใหญ่จงดู และ หลาน มาดู
 งานจนเหลือหลาม ชี้อรองเท่าสวมกันหนาม อย่า
 ทำผิด ผลามจะ ถูก หนามมันตำเจ็บ ดูตอกกะทินชี
 ติเหลือองงาม จิน และไทยเขาว่าเป็นคนผิวเหลืออง

ของนี้ ดูเหมือน เป็น ของ หลวง มี อยู่ใน วง หลวง
 อย่า มา หลอก ให้ ฉัน หลง จง หลบ ไป เอา เหล็ก ฆาต
 มา ไซ้ ไม้ ให้ เป็น รู ฉานี้ ยัง ฆาต เอา ไป ตาก เสี้ยใหม่
 ใคร เอา ฆาต ดิบ และ ฆาต สง มา กอง ไว้ ที่ นี้ ฆาต
 นาว ฆาต พร้าว เป็น คำ โบราณ เรียก คน ขอ ทาน นี้
 ช่าง อวด อยากรู้ ไม่มี ใคร เขา เหลียว แล ฆาต น้ำ ค้าง
 ฆาต น้ำ ตา คือ ว่า ฆาต ไม่มี น้ำ กิน สัก ฆาต จะ ขาด
 ใจ เอา ใบ หน้าที่ ฆาต ฆาต มา ทำ ยา ทำ อะไร ไม่ ดี
 เพราะ มี ความ หยาบ ต่อ ไป จะ เช็ด หลาบ ไม่ ทำ หยาบ
 เขา เอา หวาย ถัก สาย แหวก ทำ ชอก แแซ เอา ใคร
 หลน ปลา ร้า หรือ ปลา เจ้า จง เอา เหลี่ยน ไป ชัก ไม้ ฝៃ
 ที่ ใน กอ อย่า สวม หมวก หลบ หน้า หมา จะ เฝ้า ถ้า
 ขึ้น คุต จน เข็อก หลุด จะ ล้ม ลง ทาง ที่ ดี มี หลาก หลาก
 จง เหลือบ ดู ทำ หลอน หลอก เหมือน ผี หลอก คน นอก
 รัต

อักษรสูงตัวอื่น ๆ นำ

(ให้ใช้วิธีประโยคเสียงอย่าง สยาม—ม สยาม ทุกคำไป)

ขนา-ย

ขนาย

ถวาย

ขนม

ถนน

ขง

สยา-ม

স্যาม

สนาม

สนาน

ขนาน

สลอ-น

สลอน

ขนอน

สังวน

เสมียน

สนุ-ก

สนุก

สลับ

สนับ

สลัก

*ขม-บ	ขมับ	สลบ
	ແລບ	ถลอก
ขนา-ด	ขนาด	ฉลาด
	ส่วบ	ส่ลาด

เอา ขนาย มา ถวายเจ้า นาย แม่ ค้า หาบ ขนม
 ขาย ตาม ถนน คน ตาม ชื้อ เลี้ยง ขนม กรุง สยาม
 ขาว สยาม แด สดอน สงวน ตัว ย่ำ ทำ ขั้ว เพราะเป็น
 เสมียน ไป เทียว สวน สนุก เดิน หก ลัม จน ขา ถลอก
 ข้าง สลัก นี้ ฉลาด เขิง วาด เขียน ปลา สลาด มี ขนาด
 เท่า ปลา ตะเพียน สวม สนับ ต่อย ขมับ จน สลบ จะ
 ไป วัด เทียน ถวาย ขงายใจ ฉับ ถูก ครู ขนาบ เลี้ย รวบ
 คาบ โรงเรียน มังงาน กลาง สนาม ตู สนุก สนาม จะ

* ขม-บ อ่านว่า ขมะ-บ เพราะเป็นสระเสียงสั้น แต่หากยกขึ้นเป็น *

เพราะมีตัวสะกด

ต้องเสียค่าขนอนนอนไม่หลับ ดูแขกทำพิธีสนับ
 ไม่อยากกลับ ส่วนนี้มีไม้ใบ และไม้ดอกสลัดกันไป
 ปลาฉนากปากยาวดูน่ากลัว แลขนงวงงามเมื่อ
 ยามสยายผม ดูเด็กสองคนเดินขนานกันไปไม่เฉไฉ
 วัดนี้มีตำนานจึงขนานนามไว้ให้คนรู้ จะยกโขยง
 ไปบางโฉลง จงไปทางพระโขง ลงสนามใน
 ทะเลนี้เกรงปลาฉลาม เหลียวดูนกบิน แฉลบจน
 เทบตก ควายตัวนี้กินหญ้าจนสวาทกาง จะ
 ไปเมืองกลางอย่าหมองหมาง

บทที่ ๓๗

อักษรกลางนำอักษรต่ำมีตัวสะกด เลียงตามตัวนำ

จมู-ก

จมูก
 ปลัด

ตลาด
 ตลับ

จุมก คัด เพราะ เป็น หวัด ท่าน ปลัด ท่าน จำวัด
จะ ไป ตลาด ซื้อ ไม้กวาด และ ตลับ เลี้ยง นก ปลอด
พลอด เพราะ แผล นี้ ปวด น่า จะเป็น ปวด อย่า ทำ
เลี้ยง ทวด ไคร เขา ไม่ ขยาด เลย ทำ เอา แขน ทวด คอ
แล้ว พด ล้อ จะ ทำ อะไร จง ทำให้ ตลอด อย่า บ่น ออก
ที่ วุด นี้ เขา มั่ง งาน เลี้ยง เอ็กเกริก

บทที่ ๓๔

อักษรควมมีตัวสะกด เลียงตามตัวนำ
(ให้ใช้วิธีประโยคเลียงอย่าง ขว—น ขวาน ทุกคำไป)

ບຊ-ຕ	ບຊຕ	ບລັຕ
	ບຊບ	ບວັບ

ขวา-ก

ขวาก

ขวาด

ขลาด

ขวิด

ขวา-น

ขวาน

ขวาง

ขล้ง

ขลุ้ง

กลา-ง

กลาง

ปลาย

กวาง

เกวียน

ปรัง

ตรอ-ก

ตรอก

ปลวก

แปลก

ปรก

ปลอ-ด

ปลอด

ปราบ

เปรียน

ปรบ

พรา-น พราน พลาจ พราว
 กรุย กราย
 พรา-ก พราก พลัด พลับ
 คลุก ครอบ

ฉัน ทำ การ วัน นี้ ช่าง ชดุก ชดัก ไม่ สะตวก
 เลี้ย เลย ทำ ไหม จึง ชดุก ชดัก แต่ ใน เรือน จึง ออก มา ที่
 ลุก หลบ ที่ กลาง สนาบ บ้าง เป็น ไไร ใคร เอา ขวาก มา
 ปัก ไว้ ที่ ริม ทาง อย่า มา ยืน ขวาง ฉัน จะ กวาด เรือน
 ใคร เอา ขวต ลุก กวาด มา วาง ไว้ ที่ นี้ คน ขลาด ทำ
 อะไร ก็ นึก ขยาด อย่า เข้า ไป ใกล้ คว้า ยมัน จะ ขวิด เอา
 เขา เอา ขวาน ฟัน ไม้ มะ ขวิด และ ไม้ พลับ ลุง แก นึก
 ขลัง พุท ตัง ตัง ว่า จะ ไป เมือง ขลุง ที่ กลาง นา ทา พลัด
 มี จอม ปลวก และ ผัก ปลาบ ที่ กลาง สวน ยัง ไม่ ราบ
 ต้อง ปราบ เลี้ย ให้ เรียบ จึง เปรียบ เทียบ ไม้ สอง อัน นี้

ว่าอันไหนจะโตกว่ากัน หันเข้าตรอกออกถนนจน
 คนหัวเราะ ต่อกทอง กวาวซีลีแดงเข้าตาแปลบ
 เขาว่าหัวกวาวเป็นยาตี จะเอาเกวียนไปเข็นต้น
 ปรังที่ตรงบางพลัด พระท่านจำวัดในปรกอย่าปรบ
 มือ วันนี้งามปลอดทำอะไรก็ดีตลอด ไร่น้ำปลอด
 พลัดไปอยู่ในสวน พวกพรานเบ็ดตกปลาพลาง
 พายเรือพลางมากลางน้ำ พวกขุนนางสวมเสื้อครุย
 ตุสวดยี่ กินข้าวคลุกกะปิเหม็นไม่คลาย อย่า
 อำพรางจงเป็นกลางจะได้กินมะพร้าว แลแสงดาว
 พรารพรายเพลาเดือนไม่หงาย เราพลัดพรากจาก
 กันฉันนึกแปลก ใครหักปลายไม้ไปจงหามาให้ครบ

บทที่ ๓๙

ใช้เขียนตัวสะกดออกเสียงเหมือน น สกท

ญ ฦ ร ล ฬ
 หาญ ขำญ ขำนาญ ลาญ

รำคาญ ขวัญ ควาญ

กัณณิกา มณฑา

การ ทหาร ล้าร ภาร จร

(จอน) พร กิณนร เพียร

กาด พาด กัถยา นิล

ตำบลด ชล

วาฬี พาฬี

ไม่ชำนาญ อย่าทำหาญ จะเสียการ คนพาด
มิใช่ทหาร นำรำคาญ พอเหมาะกาด จะเอาเบี้ย
บำนาญ ทำรวานจะเสียค่าทำขวัญ ปลาวาฬตัว
เท่าสาร เจริญดีจะมีคนเขาเชื่อถือ ตำบลดนี้มีคน
อยู่เกลื่อนกล่น กัถยาหน้าเหมือนกิณนร มาขอพร
แมลงภู่มี่ดีเหมือนนิล ตูฝูงชนมาชนเอาชลจร

เมื่อน้ำร้อน อย่าเซอะ ชาน จะ ทำ งาน นั้น ลาญเสีย
 ถิ่น ถิ่นนิกา ไม่เหมือน ถิ่น มณฑา ไปตุละคร จน
 หาวนอน

พวกจับปลาวาฬเขามีความชำนาญ ในการเดิน
 เรือทะเล เขาแล่นเรือไปที่โน้นที่นี้ นาน นาน เพื่ยร
 หาตำบลที่มันอยู่ พอชำนาญได้ เขาเอาไขมันมา
 ทำเทียนไข ในกาลก่อนมาเทียนไขมีราคาดี เพราะ
 ไม่มีไฟฟ้า เราทำเทียนไขไม่ได้ แต่เราทำนาได้
 สิ้นค้าไปเปลี่ยนเอาเทียนมาใช้ ส่วนพวกคนพาล
 มิได้เอากาที่จะหาสิ้นค้าไปเปลี่ยนเทียนไข ดีแต่
 ทำรำคาญให้แก่เพื่อนบ้าน ต้องใช้ทหารผลาญเสีย
 ให้สิ้น

(ครูต้องสอนให้เข้าใจ คำ และความทุกประโยค ให้ คัด เขียน
 ทบทวนเพื่อชำนาญด้วย)

ใช้เป็นตัวละครออกเสียงเหมือน ก สระก

ข ค ฃ

สุข มุข เลบ นาค ภาค โรค โชค เมฆ

นาค คือ ขู เขาว่า อยู่บาดาล ข้างสารบางที่
ก็ว่า นาค ท้องที่ของเรามีอยู่มาก เขาจึงแบ่ง
เป็นภาค ทำอะไรจึงให้เสมอภาค ยามยากเต็มที
ไม่มีโชค เดือนหก ร้อนเหมือนไฟไม่มีสุข บน
ท้องฟ้าไม่มีเมฆ จะเรียนเลขให้เป็นเอกไม่แสงเสก
หมอเขาว่ามีโรคต้องเสียงโชค เรือนหลังนี้มีมุข
หันไปทางตะวันออก

ใช้เป็นตัวละคร ออกเสียงเหมือน ก สะกด

จ ช ต ฏ ฐ ฑ ฒ

(ครูให้นักเรียนรู้จักตัวพยัญชนะที่แปลกเพิ่มเข้ามาเสียก่อน แล้วให้อ่านและแปลความของคำต่อไปนี้)

รจนา มัจฉา อิจฉา อนิจจา
 อัจจ อัจฉา กริช วิษชา
 ธวัช อาษญา เว็จ พรต
 ประณต มรกด รัต ประณิต
 เมตตา ฐฏ อฏฐะ อฏฐิ
 กรกฏ ปรากฏ กฏหมาย
 ฐัฐบาล อัฐิ อัฐิ อัฐิ ครุฑ
 อัทธมะ อัทธ

เป็นบัณฑิต ไฉน กินยาพิษ จึงเสียชีวิต
 แหกมะดาบรูกริช จงตั้งหน้าหาวิชาใส่ตัว เขา
 ขนอิฐมาก่อตึกเมื่อวันพุธ อนิจจารณาหาผัวเงาะ
 ฝูงมัจฉาพากันโคลไป คล้ำคล้ำ เราประณตพระ
 เพราะท่านถือพรต พวกนักพรตชอบอยู่ตามป่าช้า
 แหวนนี้ฝังมรกตตุสดี ท่านอกริต ทำไม่ประณต
 จะต้องลงอาชญา แต่ก่อนเราใช้อิฐซื้อสิ่งของ
 รัฐบาลท่านเมตตาประชาชน อิฐจะนี้แปลว่าแปด
 เขาเผาผีเก็บอิฐไว้ในโก กรกฎแปลว่าปูจ
 กำหนด เอาธวัชปักไว้ที่หน้าวัด เห็นเขาดีมีใจ
 คติอิจฉา อย่าถืออำนาจจะพลาดพลั้ง ไม่รังเกียจ
 ไยจึงเกลียด เป็นเสนียด อย่าพูดเท็จจะชวดได้
 บำเหน็จ เมืองอินเดียมิอิฐพูดกันมาก ต้องส่งทูต
 ไปพูดขอจึงกุด

(ให้ คัก เขียน อ่านทบทวนเหมือนบทก่อนๆ)

บทที่ ๔๒

ใช้เป็นตัวละคร ออกเสียงเหมือน ท สระก

ถ ท ฐ ศ ษ ล สะกด

(สอนให้รู้จัก ศ, ษ ซึ่งเอาหางใส่ที่ตัว ค, ข ก่อน)

รถ บถ บท บาท โพธ
ทศ พิศ ยศ เพศ พิศ
ปราศ เลิศ ดาษ พิช
ตรุษ เคษ โทษ รล

ชั้นนี้ รถหยัง ยศไม่ งตงาม เราเดินตาม
บถวิถิตี กว่าถนน คนเรานี้มี เพศ เป็นสอง คือ ชาย
และ หญิง ของสิ่งนี้ วิเศษหาได้ยาก เลขจำนวนนี้
หารลงตัวไม่มีเศษ ร้องเหมือน เปรตนำ เวทนาแท้
งาม ผุดผาด นำ พิศ ทำอิตเอน เมื่อ ตรุษ จัน ทาป็น

แก่ไปต่างประเทศ พวกโปรตุเกสแปลงเพศเป็น
ฝรั่งเศส เราจนยากปราศจากของดีเลิศ ที่กลางนา
ฝูงนกลงเตียบระดาษ วัตถุนี้เก็บไว้ในห้องพัสดุ
หนังสือนี้อ่านไปได้ก็บท เงินเหรียญบาทซื้อ
กระดาษ มาวาดเขียน เงินเหรียญทศยังไม่ปรากฏ
ว่าจะใช้ ไปทิศใต้ไฟล์มาอยู่ทางทิศเหนือ เขา
พูดเล่นเป็นพิเศษอย่างไพรเวต นางนางโพธงามพริ้ง
ยิ่ยังนางฟ้า

(ให้ คัต เขียน อ่านทบทวนเพื่อความชำนาญ)

บทที่ ๔๓

ใช้เป็นตัวสะกด ออกเสียงเหมือน บ สะกด

ป พ ฟ ภ

บาป ลำป ภาพ คาพ เทพ
เสฟ ออฟฟี่ส ลาก ปรรภ

ฝูงเทพเสฟสุขทุกวันนี้ ค็น อย่าสั่งเสฟคน
 พาลสันตานบาป เพราะมีบาปจึงถูกสาป เขา
 เขียนภาพงามดี ที่สุภาพ คนสุภาพไม่หยาบ
 ที่ออฟฟิศมีโปลิศ เราปรารถนาไม่อยากคบพวกเจ้า
 ภาพว่าคาถาแล้วเป่าไปเจ็ดคาพ คนบ้าอพยบ
 มาอยู่ในที่ราบ ลงอาบน้ำในทะเลสาบ เพราะ
 ถูกสาป เขาเคารพผู้ใหญ่วางใจคบ จะทำศพ
 ที่เมืองลพบุรี แหวนนพเก้าเอามาอย่าปรารถ
 คำสั่งแม่ทัพใหญ่ให้ไปรบ เจ้ารามราชพนี้มีแต่กรุง
 (ครตองสอนให้เข้าใจ คำและความทุกประโยค ให้คัด เขียน
 ทบทวนเพื่อชำนาญด้วย)

บทที่ ๔๔

อักษรนำผัน เลียงตามตัวนำ

หนา-ม หนาม, หวา-น หวาน,

อักษรควบผัน เลียงตามตัวนำ

(อักษรสูง
ควบ)

บลั้ง

บลุ่ย

บลุ้น (ครุ่น)

(อักษรต่ำ
ควบ)

คลอง

คล้อง

คล่อง

(อักษรกลาง
ควบ)

แกว่ง

แปร้น แปร้น

เกวียน

เปรี้ยว

ฉนั้นครุ่นใจใคร่ พังเขาเป่าขลุ่ย เขาพูดคล่อง
 จน คำคล่องต้องใจนัก พุดอะไร กันให้ คล่องจอง
 เป็นต้องดี คนใจ แก่วน แก่วง ง้าวเข้า รุก รบ เรือ
 ดำนั้น ลอยคว้าง เคว้ง อยู่ กลาง น้ำ จวน จะ คว่ำ ใคร
 เอา มีด คว้าน มะพร้าว ไป เสียบ ไหน มะม่วง นี้ เปรี๊ยะ
 นักกินไม่ได้ เลี้ยงช้าง ร้อง แปร้น แปร้น ตูน่า กลัว
 อย่า มาคว่ำ ผ่าฉนั้น ไปให้ ใจ คล้า วัน นี้ ตู มีด คลุ้ม
 นึก กลุ้มใจ อย่า ทำ เป็น เจ้า ชู้ ตู กล้อง แกล้ง ทำไม
 แกล้ง ไป ยืน อยู่ที่ ทาง สาม แพร่ง มา แต่ ไหน จึง
 พุด แปร่ง เลี้ยง ไม่ ชัด กล้วย หอมนี้ ตาก แห้ง ตู น่า กิน
 คน แข็ง แร่ง กล้าม เนื้อ เป็น มัด มัด มา แกล้ง กลืน
 ว่า ไต่ ต้อง อด กลืน อย่า พุด พล่าม พร้า เพรี๊ยะ เชื้อ
 ไม่ได้ เจ้านาย ท่าน กริ้ว อย่า บิด พลั่ว ใคร กด
 กรึง เลี้ยง กรึง วัง ไป ตู ทำ ยิ้ม กริม หน้า พริ้ม ตู อิ่ม ใจ

มาตราตัวสะกด คำตาย ก็ผันใช้ได้
 เปรียบตามความต้องการ

^๗ เจก	^๗ เตก	^๗ เบก	^๗ เกก	^๗ กก
^๗ แกก	^๗ แบก	^๗ แตก	^๗ ไกก	^๗ ปอก
^๗ จอก	^๗ เบยก	^๗ เอก	^๗ แอก	^๗ ออก
^๗ เอยก	^๗ เอือก	^๗ กาส	^๗ แกส	^๗ แจด
^๗ แอด	^๗ แบด	^๗ บอด	^๗ กาบ	^๗ แกบ
^๗ แบบ	^๗ باب	^๗ เบยบ	^๗ เบบ	^๗ จิบ
^๗ จิบ	^๗ เจยบ			

กลืนเอือก ไก่ ร้อง อ็อก เจก ตี ต็อก เลี้ยง
 ปอก แป้ก ไก่ ตัว เบียก ชน ตัง เอ็ก เลี้ยง กอก แก้ก

ร่อง^๕ น้ำ^๗ กอก ก้น^๕ กะ^๗ เทก^๗ ตึง^๗ แอ^๗ก น้ำ^๕ ม่น^๗ กาส^๗
 ไฟ^๗ แก^๗ส^๗ลี^๗ แดง^๗ แจ^๗ต เป็^๗ต^๗ แทร^๗ ตึง^๗ เป^๗ต ตา^๗ ออ^๗ต^๗ แก^๗
 เป^๗า^๗ ปี^๗ส^๗ กอ^๗ต บึ^๗น^๗ แก^๗บ เป็^๗ต^๗ ร็อง^๗ กาบ เฌ^๗ยน^๗ เฌ^๗ยง^๗ เบ^๗ยบ
 กวาง^๗ ร็อง^๗ เบ^๗บ ตอ^๗ เป^๗น^๗ น้ำ^๕ เจ^๗ก^๗ ขาย^๗ กว^๗ย^๗ จับ^๗
 นก^๗ กระ^๗จิบ^๗ ร็อง^๗ จับ^๗ จับ มี^๗ต^๗ คม^๗ เจ^๗ยบ ลม^๗ ลง^๗ ตึง^๗ บาบ
 ทู^๗บ^๗ ตึง^๗ ตู^๗บ หล^๗น^๗ ลง^๗ บึ^๗บ

บทที่ ๔๗

ตัวละครดมีสระด้วยก็ได้

เหตุ ชาติ ญาติ โภณี โภธิ

มา ก่อเหตุ ทำอาเพศ จึง ต้องโกรธ อย่า ขอโทษ
 ให้เขาโทษ ขายหน้าญาติ ใคร จะ นับ เมล็ดฝนได้
 เพราะ หลาย โภณี ชาติ ไม่ ดี ต้อง กินยา อย่า มาโทษ
 ดาว พระ เกตุ นำ หน้า อย่า กลัว จน นาก^๕นี้ ชาติ ไม่ ดี

ตั้งจึงดำ เขาเป็นญาติจึงอาจที่สนิท พระพุทธเจ้า
ท่านสำเร็จจึงสมโพธิ ทางทุเรศเป็นเหตุให้เหนื่อยยาก
นั่งขัดสมาธิของอาจ ทวิพยาธิปากขอมิเกลื่อนกลาด

บทที่ ๔๘

ตัวละครเป็นอักษรควมหรืออกล่าก็มี

(ครู ต้องสอนให้นักเรียนรู้จักตัวละครที่เป็นอักษรควม เป็นตัวละคร
และอ่านให้ถูกต้อง)

จักร มิตร เนตร บุตร
จิตร วัตร

ผู้มีบุญมีจักร จักรมีจักร พระจักริน มิตรดี
นี้หายาก จะคบมิตรคิดให้มาก ท้าวตรีเนตร
ทอดพระเนตร เนตรนารี บุตรคือลูกชาย บุตรี
นี้ลูกหญิง ญาติมิตรคิดให้ดีอย่ามีผิด หองนี้

กว้างสามเมตร ยาวเจ็ดเมตร ภาพนี้วิจิตรเมื่อเพ่ง
พิศ เขาเขียนรูปภาพไว้ที่ไฟจิตร พระและลูกเสือ
ย่อมมีวัตร

บทที่ ๔๗

ตัวการนต์

ตัวการนต์ คือพยัญชนะเดิมท้าย ไม่ต้องอ่าน จึงใช้
ไม้ทัณฑฆาต ใ้ข้างบน

สัท เสาร์ เยาว์ เนาว์ กณฺฐ์
กัลป์ นันต์ จันทร์ อินทร
การณฺ์ เกณท์ กุณท์ คูนฺย
องศ์ สงมฺ์ พงศ์ วงศ์ หงส์
พักตร์ ยักษ์ ลักษณะ พากย์

วากย์ อตถ์ จิตต์ เขตต์ เขษฐ์ กากย์ ราพณ์ ศัพท์ กัปป์ ทิพย์

(ครุสอนให้รู้ความของคำด้วย)

ราชสีห์มีอนันต์ในไพร่ สันต์ ทศกัณฐ์ชื่อ
 ราพณ์ บาบมหันต์ เกณฑ์ทหาร มาอยู่เวร ร้องเกณเกณ
 จะ กอง กุณท์ทำ พิธี เมื่อมีศรัย อายุเยาว์เดา อตถ์
 ไม่ขัดความ ศัพท์นี้ยากต้องถามเมื่อวันเสาร์
 พวกยักษ์มีลักษณะ พกตรีตุร้าย เมื่อวันจันทร์ สงฆ์
 มาฉันจังหัน เกิดเหตุการณ้องค์พระยานไปอ่าน
 กากย์ ไม่รักวงศ์ทำชั่วให้มัวหมอง อ่างเผ่าพงศ์
 ให้รู้ตุนง ฝูงหงส์ลงเล่นน้ำตุงามดี มา
 ออกวากย์ว่าเป็นกำพูนพากย์ จะได้ยากแค่นับ

ชั่ว กับ ปีกัดปี่ เรามีจิตต์เมตตาว่าเป็นเชษฐี มา
ในเขตต์เมืองฟ้าหาพระอินทร์

(ให้ คัค เขียน อานทบทวนเพื่อความชำนาญ)

เด็กเลี้ยงแกะคนหนึ่ง ไม่มีบิดามารดา ญาติ
เขาเลี้ยงไว้ เขาใช้ให้พาฝูงแกะไปเลี้ยงทุกวัน
เด็กคนนั้นชอบพดเท็จเสมอ เพราะเห็นว่า ถ้าหลอก
ให้ใครเขาเชื่อได้ละก็ ชนดี ครั้นถึงเวลาพาฝูงแกะ
ไปเลี้ยงที่ชายป่า นักสนุกขึ้นมา มีความประสงค์
จะหลอกให้คนตื่นตกใจเล่น จึงตะโกนร้องเสียงดัง
ว่า ช่วยด้วยเจ้าข้า ช่วยด้วยเจ้าข้า หมาป่า
จะมากินแกะแล้ว พวกชาวบ้านที่อยู่ใกล้เคียง
ได้ยินเสียงเด็กเรียกให้ช่วย จึงรีบละการงานที่
กำลังทำอยู่ ต่างคนถือ หอกดาบ และไม้พลองพา
กันวิ่งออกไปช่วย เพราะหมายว่า หมาป่ามาแน่
เด็กเลี้ยงแกะเห็นพวกผู้ใหญ่พากันหน้าตื่นวิ่งมา ก็

นิก ชน หั่ววาระ กาก กาก ถูก ชน กระโดดโลดเต้น
 เยาะให้ อย่าง สนุก พวก ชาว บ้าน ครั้น ปรากฏว่า
 ถูก หลอก ต่าง คน ก็ พากัน แข่ง ต่ำ แล้ว ก็ พากัน
 กลับ ไป

วัน หนึ่ง เด็ก คน นั้น นำ แกะ ไป เลี้ยง เณิณ
 หมา บ้า มา เป็น ผง ใหญ่ เข้า ได้ กัด แกะ กิน เป็น อาหาร
 เด็ก เลี้ยง แกะ จึง ร้อง ตะโกน เรียก ชาว บ้าน ให้ ช่วย เหมือน
 คราว ก่อน พวก ชาว บ้าน ได้ ยิน เลี้ยง เด็ก เลี้ยง แกะ
 จึง พากัน ว่า นั่น เสียง เจ้า เด็ก เปตร ร้อง แจก แจก มัน
 จะ เล่น ตลก อีก แล้ว เขา เลย ไม่ เอา ธุระ หมา บ้า
 ก็ พากัน กัด กิน แกะ ตาม สบาย จน หมด ผง นี่ คือ
 โทษ ของ การ พด ปด โดย หา ประโยชน์ มิ ได้ เป็น
 เหตุ ให้ คน อื่น เขา โกรธ และ ไม่ มี ความ เชื่อ ถือ ถ้า
 เขา รู้ ว่า เป็น คน โกหก เลี้ยง ครั้ง เดียว ต่อ ไป ถึง จะ
 ไม่ ปด ก็ ไม่ มี ใคร เชื่อ

คำตายที่เป็นสระเสียงสั้นและ เสียงยาวก็ผันได้

อักษรสูง คำเป็น พันเสียงเป็น จัตวา +

ข ฅ ฐ ถ ผ ฝ ศ ษ ส ห

ผันด้วยไม้เอกเป็นเสียงเอก ผันด้วยไม้โท
เป็นเสียงโท

ข ฅ ขา ฅา
ข่ ฅ่ ข่า ฅ่า
ขั ฅั ข้ำ ฅ้ำ

คำตาย เสียงสั้น พันเสียงเป็นเสียงเอก '

บะ ฅะ ณะ ฅะ สะ หะ

ผัน ด้วยไม้โท เป็น เสียงโท

บ๊ะ น๊ะ บัก บัด บับ

คำตาย เสียงยาว พ้นเสียงเป็นเสียงเอก '

บาก बाद บาบ

ผัน ด้วยไม้โท เป็น เสียงโท

บัก बाद บับ

อักษร กลาง คำเป็น พ้นเสียงเป็นเสียงสามัญ

ก จ ด ต บ ป

ผัน ด้วยไม้เอกเป็นเสียงเอก ไม้โทเป็นเสียง

โท ไม้ตรีเป็นเสียงตรี ไม้จัตวาเป็นเสียงจัตวา

ก ก^๑ ก^๒ ก^๓ ก^๔ จ จ^๑ จ^๒ จ^๓ จ^๔

กา ก^๑า ก^๒า ก^๓า ก^๔า จา จ^๑า จ^๒า จ^๓า จ^๔า

คำตาย เสียงสั้น พ้นเสียงเป็นเสียงเอก '

กะ จะ กัก จัก

ผันด้วยไม้โทเป็นเสียงโท ไม้ตรีเป็นเสียงตรี
ไม้จัตวาเป็นเสียงจัตวา

กะ กะ กะ กะ จะ จะ จะ จะ

คำตาย เสียงยาว พ้นเสียงเป็นเสียงเอก '

กาก กาด กาบ

ผันด้วยไม้โทเป็นเสียงโท ไม้ตรีเป็นเสียงตรี
จัตวาเป็นเสียงจัตวา

กาก กัก กัก กัก

กาด กัด กัด กัด

กาบ ก้าบ ก้าบ ก้าบ

อักษรต่ำ คำเป็น พื้นเสียงเป็นเสียงสามัญ

ค ม น ร อ

คำตาย เสียงสั้น พื้นเสียงเป็นเสียงตรี ๗

กะ กัก กัด กัป

ผันด้วยไม้เอกเป็นเสียงเอกของอักษรต่ำ ซึ่ง
ตรงกับเสียงโทของอักษรสูง, กลาง

กะ กะ กัก กัก

เทียบเสียง

อักษรกลาง	คำเป็น	กา	ก่า	ก้า	ก๊า	ก๋า
อักษรสูง	„	—	ฆ่า	ข้า	—	ชา
อักษรต่ำ	„	คา	—	ค้ำ	ค๊า	—
อักษรกลาง	คำตาย	สั้น	—	กะ	กะ	กะ
„	„	ยาว	—	กาก	ก้าก	ก๊าก

อักษรสูง คำตาย สั้น — ฐะ ฐะ — —

„ „ ยาว ฐาก ฐาก

อักษรต่ำ คำตาย สั้น — — คะ คะ คะ

„ „ ยาว — — คาก คาก คาก

เจ้าคะ ไปจะ เถิดนะ พับพับ บับบับ คักคัก
 ตกตก ม่ม่ม่ม ใอ कै कै วอกแว็ก ลอกแล็ก
 ฝนตกจ๊ากจ๊าก ไปหรือยังละ ตือบะ ไปละพะ
 ฉันเองยะ จ๊อกแจ็ก ล่มตึงแ้ก ฮึดฮึด พ้อฮ้อก
 ต้อกแต็ก

บทที่ ๕๑

ตัว ร ควบกับตัวอื่น

ร ควบ กับ ท มีเสียงเหมือน ฐ

ร ควบ กับ จ มีเสียงคงเป็น จ

ร ควบ กับ ส มีเสียงคงเป็น ส

ไทร ทรง ทรัพย์ ทราบ อินทรีย์ จริง สรง สรวง สร้าง เสริม

ต้นไทร นกอินทรีย์ คนมีทรัพย์ ฉันทไม่ทราบ
คนทรง เจ้านายทรง พระศรวล เช่น สรวง
ไปขึ้นสรวง ทำส่งเสริม พระสงฆ์ในสระ
น้ำสรวงของ พระองค์เจ้า ไซ้สรวง พุดไม่จริง
กา ยิน ทรีย์
(ให้คัด เขียน อ่าน ทบทวน เพื่อความชำนาญ)

บทที่ ๕๒

ตัว ร สองตัว ร ร เรียกว่า ร หัน ไซ้แทนสระอะ
เมื่อมีตัวสะกด เหมือนไม้ ก็ได้ ไซ้สะกดแทนตัว น
ก็ได้

มรรค พรณ กรรม ธรรม
 บรรทัด กรรไกร กรรเชียง
 บรรทม บรรจง บรรจบ
 บรรจุ บรรจบ

อย่า ก่อ กรรม จง พัง ธรรม นำ สอนใจ การ
 พะนั้น คือ มรรค แห่ง ความ นิบหาน ศตพรณ ศตวรณ
 แปลว่า รอบ ร้อย ปี คน เจ้า กรรม มา ทำ ชั่ว กรร ไกร
 ดี กรร เชียง เรือ เอียง เลียง อิศวรย์ วัด มหรรณพ
 เจ้า พรพชา คน อาธรรม ดู ฦ พรณ เนติ ฉั่น บรรลุ
 ลาภ กอง สารบรรณ บรรจง ลง บัญชี กษัตริย์
 บรรทม บรรณัฐ เมือง สยาม นี้ สุนก อย่าง เมือง สวรรค์
 พวก คน ธรรม ฎือ พระ ธรรม เข้า รบ กัน นาง กำเนิด
 ชวน กัน จำนรรจา

บทที่ ๕๓

ฤ ฦ

ฤ อ่านเหมือนเสียง ริ

ฦ อ่านเหมือนเสียง ริ

ครู ต้องสอนให้เข้าใจว่า ฤ

๑. อยู่ตามลำพัง อ่านเป็นเสียง ริ และ เรอ

ฤดู ฤดี นฤบดี ฤกษ์ (เริก)

๒. ถ้ากล้ำกับตัว ก ป ต ท ศ ส อ่านเป็น ริ

กฤษณา อังกฤษ ปฤษณา

ตฤณ ทฤษฏี ศฤงคาร สฤษฏี

๓. ถ้าประสมกับตัวอื่น อ่านเป็น ริ

คฤห พฤษภา พฤศจิก พฤตมา

มฤตยู มฤดก ฤทัย

ฤษี ฤษี เดือนพฤษภาคม เดือนพฤศจิกายน
ไม่กฤษณาใช้ทำยา ชาตินักฤษมีฤทธิ์ ศฤงคาร
บริวาร ทฤษฏีนี้ คือ การ เห็น จะ ทำ การ มงคล
ต้องหาฤษี สฤษฏีแปลว่า การทำจงจำไว้ ฤษี
เลี้ยงตฤณแห่งทุกแห่งไป พฤษมาเฒ่าเข้าใจใน
การสอน มฤตยูจุ่มมาคร่าชีวิต เราคนไทยได้
มฤตกแต่ชนก ท่านคฤหบดีมีเงินทอง ถนน
ร่วมฤดีอยู่ที่ไหน ไม่มีใครฤษมาใช้ให้เราทำ ชั่ว
แท้แท้หาทางแก้ฤไหว

มีนิทานแต่ก่อนกาลเล่าว่า ยายกะตาสองคน
ผิวเมื่อย หาเงินทางหาไม้กฤษณา มาขาย ตายาย
มีลูกชายอยู่คนหนึ่งชื่อสัมฤทธิ์ ตายายอยากจะ
ให้ลูกของตัวมีฤทธิ์ จึงนำเขาไปฝากเป็นศิษย์
ฤษีไว้ในป่า ฤษีก็สั่งสอนวิชาและความประพฤติ
ให้ดี เพื่อจะได้กลับไปเป็นคฤหบดีที่เมืองราชคฤห์

ตา ยาย ไป เยี่ยม ลูก ชาย ทุก ถู_๒ จน เป็น ที่ ใ_๒ใจ ฤๅ_๒ษี
 ส่วน ฤๅ_๒ษี มี ทอง คำ อยู่ ไ_๒ห_๒หนึ่ง ฐิ_๒ลัก เป็น ห่วง ไ_๒ย
 เพราะ ไม่ มี ใคร จะ รับ มฤ_๒ต_๒ก เกร_๒ง ว่า พว_๒ก ใจ ฐิ_๒ร_๒เข้า
 ก็ จะ มา แย่ง ชิง เอา ทอง ไป จึง ขอ ฝาก ทอง ไ_๒ห_๒นั้น
 แก่ ตา ยาย เพื่อ ช่วย เอา ไป รักษ_๒า ไว้ ตา ยาย
 รับ ฝาก ทอง แล้ว ไป เทียว หา ไม่ กฤ_๒ษ_๒ณา ไม่ ใคร ได้ ไม่
 มี เงิน ทอง จะ ใช้ สอ_๒ย คิ_๒ต โลก ชี_๒น มา จะ โกง เอา ทอง
 ของ ฤๅ_๒ษี นั้น เสีย จึง เท ทอง ออก จาก ไ_๒ห_๒ เอา
 ทอง แดง ใส่ ไ_๒ว_๒แทน แล้ว นำ ไ_๒ห_๒ทอง แดง ไป ให้ ฤๅ_๒ษี
 บอก ว่า ทอง คำ ใน ไ_๒ห_๒ กลาย เป็น ทอง แดง ไป เสีย แล้ว
 บั_๒นี้ จะ มา ขอ ลา เอา ลูก ชาย กลับ ไป ปฏิ_๒บัติ เพราะ
 ตัว แก่ เฒ่า ไ_๒ก_๒ล_๒กับ มฤ_๒ต_๒ย อยู่ แล้ว ฤๅ_๒ษี ได้ พัง ถ้อย คำ
 ตา ยาย ก็ ฐิ_๒เท่า จึง ว่า เรา เสีย ใจ มาก เทียว ตา ยาย เอ_๒ย
 ท่าน เคว_๒ระ ห_๒ร_๒าย มาก อยู่ ดี ดี เจ_๒้า สัม_๒ฤ_๒ทธิ_๒ มัน กลาย
 เป็น ลิ_๒ง ไป ได้ ตู_๒ชิ เรา ต้อง ผูก ล_๒ม_๒ไว้ กับ ตน ไม_๒นั้น

เราก็แปลกใจเหมือนกัน ว่าคนแท้แท้ทำไมจึง
กลายเป็นดังไปได้

บทที่ ๕๔

ไม้มะลาย ไ มี่ต้ ย เต็ม คนไทย อสงไขย เวไนย สำไถย

เมืองไทย เป็น ของชาติไทย พระพุทธเจ้าเทศน์
โปรดเวไนยสัตว์ คนสำไถย มักมีภัย เทวดามา
ฟัง พระพุทธเจ้าเทศน์ หลายอสงไขย เราเป็นไทย
ไม่เป็นข้าใคร ไทยใหญ่ก็คือคนไทย ช้างคงโคย
สีเหมือนไฟล เมืองโกสโยทำผ้าไหมแต่โบราณ

ทั่วพยุชนะ เรียงตามลำดับเสียง

กบคฆง จฉชฌณ ฐฎ
ฐฏฒณ อดตทณ บปผ

ฝพฝภม ยรลวคษสฬฬ อ อี

สระ

เสียงสั้น

ะ

ั

ุ

า

เ...ะ

แ...ะ

โ...ะ

เ...าะ

เสียงยาว

า

ำ

า

า

เ

แ

โ

อ

สระ

เสียงสั้น

...วะ

...ยะ

...อะ

...อะ

เสียงยาว

...ว

...ย

...อ

...อ

...า

า

า

...า

แก้ไข ก่อน จึงให้ เต็กไว้

(แบบเรียนใหม่ภาค ๒)

หน้า	บรรทัด	คำว่า	ให้แก้ไขเป็น
๖๗	๖	ทะลิ่งโลก	ทะลิ่งโลก
๗๒	๔	นกปรอดค	นกปรอดค
๘๑	๑	เมื่อนารอน	เมื่อนารอน
๘๔	๑๓	ถือจู้ ไว้	มื่อจู้ ไว้
๘๗	๕	เจ็ดคาพ	เจ็ดคาบ
”	”	อพยบ	อพยพ
๘๘	๔	ส้าง	ส้าง
๙๓	๒	จึงสมโพธิ	ถึงสมโพธิ

(อำนาจ)

กระทรวงธรรมการ

ซึ่งแจ้งเรื่องเครื่องรางของขลังและวิทยาคม

ด้วยความปรากฏว่า มีคนจำนวนมากทั้งเชื่อถือเครื่องรางของขลังและวิทยาคม อันเป็นของลวง อยู่ ถึงแก่การสักทักคนขอ ที่ใหญ่ ที่งามมือ และแอบอิงออกชื่อเป็นท่านองศาตามลับ เช่น เรียก ว่าสภาคมนายอดเป็นต้น บัดนี้การได้แพร่หลายลูกหลานเข้ามาถึงโรงเรียน จะทำโรงเรียน ซึ่งเป็นที่สอน ให้สว่าง กลับเป็นที่สอนให้คนมึนจนการไปเสีย เป็นภัยแก่การศึกษาโดยตรงจึงจำเป็นต้องชี้แจงให้ ครุและนักเรียนทั้งหลายทราบตระหนักโดยเหตุผล เพื่อเป็นการป้องกันไว้แต่ต้นมือคือไปนี้

๑. เครื่องรางของขลังหรือวิทยาคม อันเกี่ยวกับฤทธิ์เดชที่ต่าง ๆ มีการอยู่คงกะพัน เป็นต้น หรือการดูโชคชะตา เป็นของมั่วแต่ยุคคึกคักบรรพ์ และเป็นลัทธิทางไสยศาสตร์ของพวก พราหมณ์ ในสมัยนั้นพระพุทธศาสนายังไม่เกิด และความรู้อันทางวิทยาศาสตร์ยังไม่เจริญรุ่งเรือง มนุษย์ ใดมาหาไม่รู้จักพิจารณาเหตุผล ด้วยความโง่เขลาจนมัวอยู่แต่ในกิจการนั้นแล เป็นเหตุให้บุคคล เชื่อถือความศักดิ์สิทธิ์เหล่านั้น

๒. บรรดาบุคคลที่ต้งตนเป็นอาจารย์หรือผู้เสนาในทางเครื่องรางของขลังหรือวิทยาคมเหล่านั้น ส่วนมากเป็นคนไร้การศึกษาอันสมสมัยนิยม แต่เป็นคนที่มีเล่ห์ เหลี่ยมในเชิงหลอกลวงและพยายาม ใช้ความลึกลับหลอกลวงเขี้ยวขานในทางล่อลวง เพื่อให้ผู้ที่ได้เห็นด้วยตาหลงเชื่อในสรรพคุณที่ล่อลวงนั้น ฉะนั้นสมมติว่ามีใครสักคนซึ่งองค์พระเป็นเจ้าได้กำหนดความล่อลวงของตน มีผลทำให้ผู้นับถือศาสนาที่ไม่ได้ ศึกษาหาหลักฐานอันแท้จริง หลงเชื่อในการล่อลวงของเขา บุคคลเหล่านั้นที่แท้จริงคือ นักแสดงกล เรต ๆ นี่เอง หาใช่อาจารย์หรือผู้เสนาอย่างใดไม่

๓. เมื่อพระพุทธศาสนาอุบัติขึ้น คำสอนในพระพุทธศาสนามุ่งให้ละเว้นความชั่ว ปะทุคดี แต่ความดี และกล่าวถึงผลว่า ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เป็นต้น เป็นที่เห็นได้โดยชัดเจนว่า พหุติหรือชั่วอันเกิดแก่บุคคลนั้น ย่อมมีมาแต่ปัจจัยคือกรรมอย่างเดียว เป็นการปฏิเสธปัจจัยอย่างอื่น โดยเด็ดขาด แม้ในสมัยที่วิทยาศาสตร์เจริญรุ่งเรืองขึ้นนี้ ก็ย่อมเป็นไปในทางพิสูจน์เหตุผล เช่นเดียวกับพระพุทธศาสนา

เพราะฉะนั้นขอให้นักเรียนทั้งหลายซึ่งได้เข้าไว้ เป็นผู้มีการศึกษา จงพยายามใช้ความพินิจ พิจารณาให้ถี่ถ้วน อย่างมีควรเชื่อถือตั้งอนปราศจากเหตุผลเหล่านั้น จะได้ไม่ตกเป็นเหยื่อของพวก นักล่อลวงจนจะนำไปสู่หนทางชั่ว และจะได้ไม่ขึ้นชื่อว่าเป็นคนโง่เขลาเหลวไหล ไม่อยู่ในอำนาจ เหตุผล ถ้าในคนคิดยอมแก่พระพุทธศาสนาและการศึกษาอันเป็นความสว่าง และขอให้เห็นหน้าที่ ของโรงเรียนและของครูทุกคน ช่วยกันชี้แจงสั่งสอนศิษย์ ปราบปรามความเชื่อเหลวไหลเหล่านั้น อย่าให้เข้ามามีความมึนเมาในโรงเรียนได้.

วันที่ ๒๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๖๘

(ลงนาม) เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี

เสนอ